

Posudek vedoucí práce

Název práce: Vzdělanostní aspirace k dalšímu vzdělávání u žen na manažerských postech

Autorka: Věra Lisnik, Dis.

Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Šťovíčková

Tématem bakalářské práce Věry Lisnik je vzdělanostní aspirace dospělých. Jedná se o velice aktuální téma, protože jedním z důsledků přechodu ke znalostní ekonomice je růst významu počátečního i dalšího vzdělávání pro životní úspěch jedince ve společnosti. Jak také studentka správně na základě prostupované literatury a výzkumů uvádí, v České republice v posledních letech byla věnována pozornost ve velké míře vzdělanostním aspiracím dětí. Odborných prací a výzkumů, které by se soustředily vzdělanostní aspirace dospělých v české společnosti, je však pomálu. Přičemž se jedná převážně o výzkumy kvantitativního charakteru, díky nimž víme, že vzdělanostní aspirace dospělých v České republice s porovnáním se stejnou skupinou EU, jsou podprůměrné. Proto se Věra Lisnik rozhodla zaměřit na výzkum vzdělanostních aspirací dospělých osob jejichž současné vzdělanostní aspirace jsou velké a s využitím kvalitativních rozhovorů zjistit více o podobě jejich aspirací a faktorech, které tyto aktéři považují za významné pro rozvoj jejich dalšího vzdělávání. Takto zvolené téma s využitím vhodné techniky sběru dat a vzorku může přinést data, které nám pomohou pochopit blíže studovaný fenomén.

Je nutné uvést, že toto téma si studentka vybrala sama. Na počátku byla inspirována především odpornou literaturou z oblasti lidských zdrojů. V průběhu práce však doplnila literaturu i téma o sociologickou dimenzi, což je patrné v teoretické části práce. V rámci teoretické části autorka přehledně představuje jednotlivé relevantní koncepty s využitím několika relevantních titulů odborné české literatury. Svou teoretickou část obohatila také o prezentaci několika českých i zahraničních výzkumů na téma vzdělanostních aspirací, které jí sloužili také při formulaci výzkumných otázek. Škoda jen, že se jedná hlavně o výzkumy vzdělanostních aspirací dětí. Ale je nutnou podotknout, že jak již jsem uvedla, že výzkumů na téma vzdělanostních aspirací dospělých v České republice je v současnosti málo.

Studentka se rozhodla realizovat empirický výzkum. Zvolila vhodně kvalitativní výzkumnou strategii a data sbírala s pomocí polostrukturovaných rozhovorů. V rámci metodologické části práce popisuje a zdůvodňuje své metodologické kroky. Zvolila si dále vhodně vzhledem k výzkumným otázkám účelový vzorek, přičemž byla stanovena jasná

kritéria výběru – ženy manažerky, které mají vzdělanostní aspirace, tzn. rozšiřují systematicky své znalosti a schopnosti. Studentce se podařilo získat poměrně rozsáhlý vzorek respondentek (20 žen), bohužel však někdy na úkor bohatosti získaných dat.

Analýza získaných dat byla studentčina první analýzou kvalitativních dat. Vzhledem k tomu, že se jedná o velice náročnou a studenty často podceňovanou část výzkumu, je možné říci, že ji studentka zvládla dobře. Mám k ní však několik připomínek.

V poslední části práce studentka Věra Lisnik představuje výsledky svého výzkumu. Rozhodla se zjištění prezentovat s využitím kategorií, které utvořila na základě dat z rozhovorů. Tyto kategorie však ne vždy jsou srozumitelně prezentovány, např. jedna kapitola je nazvána „vzdělání v kontextu sociálního statusu“. Není však jasné (ani z nadpisu, ani z textu), zda studentka chce ukázat, jak další vzdělání ovlivňuje sociální status nebo naopak jak sociální status ovlivňuje podobu dalšího vzdělání, tedy jak a proč tyto dva faktory souvisí. Také bych ocenila přesnější vymezení pojmu sociální status.

Dále na úvod analýzy dat bych ocenila představení konkrétních forem/podob vzdělávání, které respondentky realizují. Tyto podoby vzdělávání jsou v textu na jednotlivých místech uváděny, ale bylo by jistě zajímavé uvést ucelený přehled. Navíc, jak studentka uvádí v teoretické části práce, Czesana a kol. ve své studii zjistili, že „vyšší úroveň počátečního vzdělání na sebe nabaluje další vzdělávací formy v průběhu celého života.“ Studentčin výzkum byl zaměřen právě na tuto skupinu osob jejichž počáteční vzdělání bylo vyšší, a proto by bylo vhodné uvést, jaké tedy formy vzdělání tyto aktéři volí v průběhu života. Doufám, že studentka tyto informace doplní při obhajobě.

V závěru Věra Lisnik prezentuje řadu zajímavých zjištění. Např. je jistě zajímavá úvaha nad vhodností definice vzdělanostních aspirací a návrh na obohacení definice o faktor zkušeností získaných v průběhu praxe, který ovlivňuje významně podobu vzdělanostních aspirací dospělých. Na druhé straně bych ocenila zohlednit při interpretaci dat více genderové hledisko.

Z pohledu vedoucí práce musí uvést, že Věra Lisnik byla studentkou, která byla schopna si sama zvolit zajímavé téma práce a v průběhu samostatně zpracovávat mé poznámky a připomínky. Za určitý nedostatek považuji nedostatek času v závěru, který ovlivnil kvalitu závěru práce (viz. poznámky k závěru práce).

Navrhuji hodnotit práci známkou velmi dobře.

V Praze 24.8. 2011